

Vybrané ustanovenia Trestného zákona
(zák. č. 300/2005 Z.z.) dotýkajúce sa problematiky
nenávisťných prejavov na interente a extrémizmu

§ 129
Skupina osôb a organizácia

- (1) Skupinou osôb sa na účely tohto zákona rozumejú najmenej tri osoby.
- (2) Organizovanou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spolčenie najmenej troch osôb na účel spáchania trestného činu, s určitou deľbou určených úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu.
- (3) Extrémistickou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spolčenie najmenej troch osôb na účely spáchania trestného činu extrémizmu.**

Vec

§ 130

(1) Vecou sa na účely tohto zákona rozumie

- a) hnutelná vec alebo nehnuteľná vec, byt alebo nebytový priestor, zvieratá, ak z jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné,
- b) ovládateľná prírodná sila alebo energia, alebo
- c) cenný papier bez ohľadu na jeho podobu.

(2) Za vec sa považuje aj nehmotná informácia, dáta výpočtovej techniky alebo obrazový záznam na technickom nosiči.

(8) Extrémistickým materiálom sa na účely tohto zákona rozumie písomné, grafické, obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové vyhotovenie

- a) textov a vyhlásení, zástav, odznakov, hesiel alebo symbolov, skupín a hnutí, ktoré smerujú k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,
- b) programov alebo ideológií skupín a hnutí, ktoré smerujú k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,
- c) obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť, násilie alebo neodôvodnene odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámerom pre predchádzajúce dôvody,
- d) ospravedlňujúce alebo schvaľujúce čin považovaný článkom 6 Štatútu Medzinárodného vojenského súdneho dvora pripojeného k Dohode z 8. augusta 1945 o stíhaní a potrestaní hlavných vojnových zločincov Európskej Osi a príslušnými článkami štatútu iného medzinárodného trestného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, za genocídium alebo zločin proti ľudskosti, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného verejného práva, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, ak takýto rozsudok nebol v predpísanom konaní zrušený, alebo
- e) popierajúce alebo vážne zľahčujúce čin považovaný článkom 6 Štatútu Medzinárodného vojenského súdneho dvora pripojeného k Dohode z 8. augusta 1945 o stíhaní a potrestaní hlavných vojnových zločincov Európskej Osi a príslušnými článkami štatútu iného medzinárodného trestného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, za genocídium alebo zločin proti ľudskosti, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného verejného práva, ktorého právomoc uznala Slovenská republika.

(9) Za extrémistický materiál sa považuje materiál podľa odseku 8, ak sa vyrába, rozširuje, uvádza do obehu, robí verejne prístupným alebo prechováva v úmysle podnecovať nenávisť, násilie alebo neodôvodnene odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámerom pre predchádzajúce dôvody a replika extrémistického materiálu alebo jeho napodobenina, ktorá je zameniteľná s originálom.

§ 140 Osobitný motív

Osobitným motívom sa rozumie spáchanie trestného činu

- a) na objednávku,
- b) z pomsty,
- c) v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin,
- d) v úmysle verejne podnecovať k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámerom pre vyhrážanie sa z predchádzajúcich dôvodov,**
- e) v úmysle spáchať trestný čin terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419,
- f) z národnostnej, etnickej alebo rasovej nenávisti alebo nenávisti z dôvodu farby pleti, alebo**
- g) so sexuálnym motívom.

§ 140a Trestné činy extrémizmu

Trestné činy extrémizmu sú trestný čin podpory a propagácie skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421 a 422, výroby extrémistických materiálov podľa § 422a, rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b, prechovávanía extrémistických materiálov podľa § 422c, hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423, podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424, podnecovania, hanobenia a vyhrážania osobám pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine alebo pôvodu rodu podľa § 424a a trestný čin spáchaný z osobitného motívu podľa § 140 písm. d) a f).

§ 418

Genocídium

(1) Kto v úmysle **úplne alebo čiastočne zničiť niektorý národ alebo niektorú národnostnú, etnickú, rasovú alebo náboženskú skupinu**

- a) spôsobí príslušníkovi takej skupiny ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) vykoná opatrenie smerujúce k tomu, aby sa v takej skupine bránilo rodeniu detí,
- c) násilne prevádza deti z jednej takej skupiny do druhej, alebo
- d) uvedie príslušníkov takej skupiny do životných podmienok, ktoré majú privodiť jej úplné alebo čiastočné fyzické zničenie,

§ 421

Podpora a propagácia skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd

(1) Kto **podporuje alebo propaguje skupinu osôb** alebo hnutie, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy **smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd** osôb, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) verejne,
- b) ako člen extrémistickej skupiny
- c) závažnejším spôsobom konania, alebo
- d) za krízovej situácie.

§ 422

(1) Kto **verejne**, najmä používaním zástav, odznakov, rovnošiat alebo hesiel, **prejavuje sympatie k skupine alebo hnutiam, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smerujú k potlačaniu základných práv a slobôd osôb**, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto pri čine uvedenom v odseku 1 používa pozmenené zástavy, odznaky, rovnošaty alebo heslá, ktoré vyvolávajú zdanie pravých.

§ 422a

Výroba extrémistických materiálov

(1) Kto **vyrába extrémistické materiály** alebo sa podieľa na takejto výrobe, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) verejne, alebo
- c) ako člen extrémistickej skupiny.

§ 422b

Rozširovanie extrémistických materiálov

(1) Kto rozmnožuje, prepravuje, zadovažuje, sprístupňuje, uvádza do obehu, dováža, vyváža, ponúka, predáva, zasiela alebo rozširuje **extrémistické materiály**, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) verejne, alebo
- c) ako člen extrémistickej skupiny.

§ 422c
Prechovávanie extrémistických materiálov

Kto prechováva **extrémistické materiály**, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 423
Hanobenie národa, rasy a presvedčenia

(1) Kto **verejne hanobí**

- a) niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, alebo
  - b) jednotlivca alebo skupinu osôb pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu, pre ich náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania,
- potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) najmenej s dvoma osobami,
- b) v spojení s cudzou mocou alebo cudzím činiteľom,
- c) ako verejný činiteľ,
- d) za krízovej situácie, alebo
- e) z osobitného motívu.

§ 424
**Podnecovanie k národnostnej,
rasovej a etnickej nenávisti**

(1) Kto sa **vyhráža jednotlivcovi alebo skupine osôb** pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámienkou pre vyhrážanie sa z predchádzajúcich dôvodov, spáchaním zločinu, obmedzovaním ich práv a slobôd alebo kto také obmedzenie vykonal alebo kto podnecuje k obmedzovaniu práv a slobôd niektorého národa, národnosti, rasy alebo etnickej skupiny, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto sa spolčí alebo zhromaždí na spáchanie činu uvedeného v odseku 1.

(3) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) v spojení s cudzou mocou alebo cudzím činiteľom,
- b) verejne,
- c) z osobitného motívu,
- d) ako verejný činiteľ,
- e) ako člen extrémistickej skupiny, alebo
- f) za krízovej situácie.

§ 424a

Podnecovanie, hanobenie a vyhrážanie osobám pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine alebo pôvodu rodu

(1) Kto verejne

a) **podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť** k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámienkou pre podnecovanie z predchádzajúcich dôvodov, alebo

b) hanobí takú skupinu alebo jednotlivca alebo sa im vyhráža tým, že **verejne ospravedlňuje čin** považovaný článkami 6, 7 a 8 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného **súdu za genocídium, zločin proti ľudskosti alebo vojnový zločin** alebo čin považovaný článkom 6 Štatútu Medzinárodného vojenského súdneho dvora pripojeného k Dohode z 8. augusta 1945 o stíhaní a potrestaní hlavných vojnových zločincov Európskej Osi za zločin proti mieru, vojnový zločin alebo zločin proti ľudskosti, ak taký čin je spáchaný na takejto skupine osôb alebo jednotlivcovi, alebo ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu, ak nebol v predpísanom konaní zrušený, verejne popiera alebo vážne zľahčuje taký čin, ak je spáchaný na takej osobe alebo jednotlivcovi, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 z osobitného motívu.